

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. október 2.
(OR. en)

13583/23

Intézményközi referenciaszám:
2023/0332(NLE)

JAI 1233
FRONT 289
VISA 191
SIRIS 86

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. szeptember 29.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2023) 549 final
Tárgy:	javaslat – A TANÁCS HATÁROZATA az Európai Unió és a Liechtensteini Hercegség közötti, az Integrált Határigazgatási Alap keretében a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó kiegészítő szabályokról szóló megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírásáról és az ideiglenes alkalmazásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2023) 549 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2023) 549 final

Brüsszel, 2023.9.29.
COM(2023) 549 final

2023/0332 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió és a Liechtensteini Hercegség közötti, az Integrált Határigazgatási Alap keretében a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó kiegészítő szabályokról szóló megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírásáról és az ideiglenes alkalmazásáról

INDOKOLÁS

A Bizottság 2018 júniusában előterjesztette a határigazgatás és a vízumügy pénzügyi támogatására szolgáló eszköznek az Integrált Határigazgatási Alap részeként történő létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatot [COM(2018/473)].

2021. július 7-én elfogadták a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszköznek az Integrált Határigazgatási Alap részeként a 2021–2027-es időszakra történő létrehozásáról szóló (EU) 2021/1148 európai parlamenti és tanácsi rendeletet (a továbbiakban: a HAVE-rendelet).

A HAVE-rendelet célja, hogy pénzügyi támogatással szolidaritást fejezzen ki azokkal a (tag)államokkal, amelyek külső határaikon a schengeni vívmányok rendelkezéseit alkalmazzák. A rendelet a schengeni vívmányok fejlesztésének minősül, amelyben a schengeni vívmányok végrehajtásához, alkalmazásához és fejlesztéséhez társult országok (a továbbiakban: schengeni társult országok vagy társult országok) részt vesznek.

A Liechtensteini Hercegség 2021. augusztus 18-án értesítést küldött arról a döntéséről, hogy elfogadja a HAVE-rendelet tartalmát, és a rendeletet végrehajtja belső jogrendjében. A Bizottság a Liechtensteini Hercegségnek az alkotmányos követelmények teljesítéséről szóló értesítése kézhezvételét megelőzően terjeszti elő ezt a javaslatot, hogy ne rövidüljön le a HAVE-rendelet Liechtensteini Hercegségben történő tényleges alkalmazásának ideje. A HAVE-rendelet (75) preambulumbekzdésével összhangban az ilyen megállapodás megkötésére azt követően kell, hogy sor kerüljön, hogy az érintett ország írásban tájékoztatást adott valamennyi belső követelményének teljesítéséről.

A HAVE-rendelet 7. cikkének (6) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a schengeni vívmányok végrehajtásához, alkalmazásához és fejlesztéséhez társult országoknak a HAVE-ben való részvétele jellegének és módjának meghatározása érdekében – a vonatkozó társulási megállapodások releváns rendelkezéseivel összhangban – „megállapodásokat” kell kötni. Ezek a megállapodások az Unió és a schengeni társult országok által az EUMSZ 216. cikkének megfelelően megkötött megállapodások formáját öltik.

A megállapodásokban továbbá meg kell határozni az ezen országok által a HAVE-re vonatkozóan az Unió költségvetéséhez nyújtott pénzügyi hozzájárulást. A pénzügyi hozzájárulásokat az egyes társult országok bruttó hazai termékének az összes részt vevő állam bruttó hazai termékéhez viszonyított százalékos arányának megfelelően kell kiszámítani.

A schengeni társulási megállapodások értelmében a társult országoknak maradéktalanul el kell fogadniuk azokat az uniós intézkedéseket – beleértve a HAVE-rendeletet –, amelyek a schengeni vívmányokat fejlesztik vagy azokra épülnek.

A HAVE-re allokált uniós költségvetést az (EU, Euratom) 2018/1046 rendeletnek (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) megfelelően kell végrehajtani. A schengeni társult országoknak továbbá meg kell tenniük azokat az intézkedéseket, amelyek annak biztosításához szükségesek, hogy megfeleljenek az EUMSZ-ben, valamint az EUMSZ-ben található jogalap alapján elfogadott uniós jogban megállapított, a pénzügyi irányításra és kontrollra vonatkozó rendelkezéseknek.

A megállapodások továbbá külön mechanizmusokat vezetnek be a megállapodások gyors kiigazítására vonatkozóan abban az esetben, ha a végrehajtás szempontjából releváns kulcsfontosságú uniós jogszabályok – például a költségvetési rendelet – módosulnak.

A költségvetési és pénzügyi kontrollok tekintetében a tagállamokra olyan horizontális kötelezettségek vonatkoznak (például a Számvevőszék, az Európai Csalás Elleni Hivatal

[OLAF], az EPPO és a Bizottság hatásköre), amelyek vagy közvetlenül a Szerződésből, vagy másodlagos uniós jogszabályokból erednek. A tagállamokra ezek a kötelezettségek ipso facto alkalmazandók, ezért nem szerepelnek a HAVE-rendeletben. Következésképpen ezeket a kötelezettségeket az e javaslat által érintett megállapodáson keresztül ki kell terjeszteni a társult országokra.

A megállapodások ezenfelül az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszerre (ETIAS) vonatkozó rendelkezést tartalmazzák. Erre az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS) létrehozásáról, valamint az 1077/2011/EU rendelet, az 515/2014/EU rendelet, az (EU) 2016/399 rendelet, az (EU) 2016/1624 rendelet és az (EU) 2017/2226 rendelet módosításáról szóló, 2018. szeptember 12-i (EU) 2018/1240 európai parlamenti és tanácsi rendelet 86. cikkére tekintettel van szükség, amely meghatározza, hogy az ETIAS rendszerből származó, az ETIAS rendszer üzemeltetésével és karbantartásával kapcsolatos költségek fedezése után megmaradó bevételt be kell vezetni az uniós költségvetésbe. Ahhoz, hogy az (EU) 2018/1240 rendelet 86. cikkét az említett rendeletben részt vevő valamennyi államra méltányos módon lehessen alkalmazni, a társult országoknak az eszköz tematikus eszközéhez való hozzájárulását arányosan csökkenteni kell, amennyiben a megmaradó bevételt bevezetik az uniós költségvetésbe.

Az Uniónak mind a négy schengeni társult országgal megállapodást kell kötnie. Ez a javaslat a Liechtensteini Hercegséggel kötendő megállapodásra vonatkozik.

A megállapodás szövege – néhány, főként az irányítási móddal kapcsolatos kivételtől eltekintve – hasonlít a többi schengeni társult országgal kötött megállapodás szövegéhez.

A tárgyalási megbízással összhangban Liechtensteinnek nem lesz saját programja, tekintettel sajátos helyzetére (nincsenek uniós külső határai, a megosztott irányítású szabályozási keretnek – a közös rendelkezésekről szóló rendeletnek¹ – való megfelelés pedig a 2021–2027-es időszakra eredetileg elkülönített 8 millió EUR-hoz képest aránytalan terhet jelent a számára). Liechtenstein ehelyett közvetlen irányítás keretében fogja megkapni az allokációját. A megállapodás ezért úgy rendelkezik, hogy Liechtenstein a költségvetési rendelet VIII. címét (Vissza nem térítendő támogatások) teljes egészében alkalmazza majd. A többi schengeni társult országgal ellentétben nincs szükség az alap-jogiaktusban rögzített félidős felülvizsgálati mechanizmus kiigazítására, mivel a HAVE 28. cikkében meghatározott feltételek egyike sem alkalmazható Liechtensteinre. A megállapodás meghatározza, hogy a finanszírozás hogyan válik elérhetővé Liechtenstein számára (támogatási megállapodások és a szükségletekről a Bizottsággal folytatott éves információcsere révén).

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

E javaslat célja, hogy az Unió megállapodást írjon alá a Liechtensteini Hercegséggel az országnak a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközhöz való, a 2021–2027-es időszakra szóló hozzájárulásáról, valamint az e részvételhez szükséges kiegészítő szabályokról. A javaslat az ilyen jellegű megállapodások harmadik generációjához kapcsolódik.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Tárgytalan.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Tárgytalan.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A megállapodás aláírására irányuló e javaslat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 77. cikkének (2) bekezdésén és 218. cikkének (5) bekezdésén alapul.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 3. cikkének (2) bekezdésével összhangban és az (EU) 2021/1148 rendelet 7. cikkének (6) bekezdésében említettek szerint a javaslat az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik, ezért a szubszidiaritás elve nem alkalmazandó.

- **Arányosság**

Erre a javaslatra az (EU) 2021/1148 rendelet 7. cikkének (6) bekezdésében foglalt azon követelmény végrehajtása érdekében van szükség, amely szerint a schengeni vívmányok végrehajtásához, alkalmazásához és fejlesztéséhez társult országokkal megállapodásokat kell kötni az Integrált Határigazgatási Alap részét képező, a határigazgatás és a vízumügy pénzügyi támogatására szolgáló eszközben való részvétel jellegének és módjainak meghatározása érdekében.

A megállapodás 13. cikke (6) bekezdésének alkalmazásában a megállapodás az aláírását követő naptól ideiglenesen alkalmazandó a megállapodás 5. cikkének kivételével.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Tárgytalan.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Tárgytalan.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Tárgytalan.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Tárgytalan.

- **Hatásvizsgálat**

Tárgytalan, mivel a javaslat a programirányításhoz kapcsolódik, és célja olyan nemzetközi megállapodás aláírása, amelyet a Tanács által megállapított tárgyalási irányelvek alapján tárgyaltak meg. A Liechtensteini Hercegség az uniós tagállamokhoz hasonlóan követni fogja a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszköz létrehozásáról

szóló rendeletben, valamint a költségvetési rendelet alkalmazandó cikkeiben meghatározott szabályokat.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Tárgytalan.

- **Alapjogok**

Tárgytalan.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A megállapodástervezet 10. cikke és melléklete ismerteti a társult országnak az Integrált Határigazgatási Alap költségvetéséhez való éves pénzügyi hozzájárulásaihoz kapcsolódó rendelkezéseket.

5. EGYÉB ELEMEEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az (EU) 2021/1148 rendeletben meghatározott valamennyi nyomonkövetési, jelentéstételi, teljesítmény- és értékelési követelmény alkalmazandó (lesz) a Liechtensteini Hercegségre.

- **Magyarozó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Tárgytalan.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Nem szükséges.

A fenti megfontolásokra tekintettel a Bizottság azt javasolja, hogy a Tanács határozzon a megállapodásnak az Unió nevében történő aláírásáról, és hatalmazza fel a Tanács elnökét az Unió nevében aláírásra jogosult személy(ek) kijelölésére.

A Bizottság külön javaslatot² terjesztett elő az Európai Unió és a Liechtensteini Hercegség közötti, az Integrált Határigazgatási Alap keretében a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó és a 2021–2027-es időszakra szóló kiegészítő szabályokról szóló csatolt megállapodás megkötéséről szóló tanácsi határozatra. A Tanács az Európai Parlament egyetértését követően elfogadja ezt a határozatot.

² COM(2023) 472.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió és a Liechtensteini Hercegség közötti, az Integrált Határigazgatási Alap keretében a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó kiegészítő szabályokról szóló megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírásáról és az ideiglenes alkalmazásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 77. cikke (2) bekezdésére, összefüggésben annak 218. cikke (5) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A Tanács 2022. február 21-én felhatalmazta a Bizottságot, hogy tárgyalásokat kezdjen³ az (EU) 2021/1148 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴ alapján Izlanddal, a Norvég Királysággal, a Svájci Államszövetséggel és a Liechtensteini Hercegséggel megkötendő, a társult országok pénzügyi hozzájárulásaira vonatkozó megállapodásokról és a részvételükhöz szükséges kiegészítő szabályokról, beleértve az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét és a Számvevőszék ellenőrzési hatáskörét biztosító rendelkezéseket is. A Liechtensteini Hercegséggel folytatott tárgyalások a megállapodás 2023. június 16-i parafálásával sikeresen lezárultak.
- (2) Az (EU) 2021/1148 rendelet a schengeni vívmányokon alapul, Dánia pedig az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 4. cikkének megfelelően az említett rendeletnek a nemzeti jogában történő végrehajtásáról határozott. A 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban Dánia nem vesz részt e határozat elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (3) Ez a határozat a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek alkalmazásában Írország a 2002/192/EK tanácsi határozattal⁵ összhangban nem vesz részt. Ennélfogva Írország nem vesz részt e határozat elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (4) A megállapodást ezért – figyelemmel annak egy későbbi időpontban történő megkötésére – az Európai Unió nevében alá kell írni.

³ A Tanács (EU) 2022/442 határozata (2022. február 21.) Izlanddal, a Norvég Királysággal, a Svájci Államszövetséggel és a Liechtensteini Hercegséggel az Európai Unió és az említett országok közötti, az Integrált Határigazgatási Alap részét képező, a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközzel kapcsolatos kiegészítő szabályokról szóló megállapodások megkötésére irányuló tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról (HL L 90., 2022.3.18., 116. o.).

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1148 rendelete (2021. július 7.) a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszköznek az Integrált Határigazgatási Alap részeként történő létrehozásáról (HL L 251., 2021.7.15., 48. o.).

⁵ A Tanács 2002/192/EK határozata (2002. február 28.) Írországnak a schengeni vívmányok egyes rendelkezései alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről (HL L 64., 2002.3.7., 20. o.).

- (5) A megállapodás 13. cikkének (6) bekezdésével összhangban a megállapodást – az 5. cikke kivételével – az aláírását követő naptól ideiglenesen alkalmazni kell,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Európai Unió és a Liechtensteini Hercegség közötti, az Integrált Határigazgatási Alap keretében a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó és a 2021–2027-es időszakra szóló kiegészítő szabályokról szóló megállapodás aláírását a Tanács az Európai Unió nevében jóváhagyja, figyelemmel az említett megállapodás megkötésére.

Az aláírandó megállapodás szövegét csatolták e határozathoz.

2. cikk

A Tanács Főtitkársága – figyelemmel a megállapodás megkötésére – teljes mértékben felhatalmazza a Bizottság által megjelölt személyt vagy személyeket a megállapodás aláírására.

3. cikk

A megállapodás 13. cikkének (6) bekezdésével összhangban a megállapodást – az 5. cikke kivételével – az aláírását követő naptól a hatálybalépéséig ideiglenesen alkalmazni kell.

4. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*